

แผนการปฏิบัติการลดใช้พลังงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์

อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
แผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์	๑
-หลักการและเหตุผล	๑
-วัตถุประสงค์	๑
-เป้าหมาย	๑
แนวทางการดำเนินการ	๒
แผนการดำเนินงานในการประหยัดพลังงาน	๓
การติดตามประเมินผล	๖
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๗
การติดตามและประเมินผล	๗

คำนำ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้หน่วยงานราชการดำเนิน
มาตรการลดใช้พลังงานให้ได้น้อย ๑๐ % (เมื่อเทียบกับการใช้พลังงานปี พ.ศ. ๒๕๖๘) เพื่อลดการ
นำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญเห็นควรให้กำหนด
แผนปฏิบัติการ มาตรการและการติดตามประเมินผลเพื่อการประหยัดพลังงานขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการ
ประหยัดพลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใช้พลังงานเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการประหยัดพลังงาน
ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้วบังเกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งการที่มีให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้นนั้น ต้องอาศัย
ความร่วมมือจากผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างและบุคคลที่ปฏิบัติงานในกรมธุรกิจ
พลังงาน เพื่อลดการใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

คณะทำงานลดใช้พลังงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์

แผนปฏิบัติการลดใช้พลังงาน

ที่มาหลักการและเหตุผล

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบมาตรการลดใช้พลังงานภาครัฐ ตามที่กระทรวงพลังงานเสนอ โดยให้หน่วยงานราชการดำเนินมาตรการลดใช้พลังงานลงให้ได้อย่างน้อย ๑๐% เพื่อลดการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ

ดังนั้น เพื่อปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ในฐานะเป็นหน่วยงานราชการ ซึ่งตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ สามารถลดใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อเนื่อง สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและสถานการณ์ด้านพลังงานของประเทศ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานและติดตามผลการใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการลดใช้พลังงานต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการลดใช้พลังงานและติดตามผลการใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ซึ่งเป็นการถือปฏิบัติตามมาตรการลดใช้พลังงานภาครัฐของรัฐบาล
๒. เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมและผลการดำเนินการบริหารจัดการด้านการลดใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอันจะนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงแก้ไขต่อไป
๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความตระหนักและมีส่วนร่วมปฏิบัติตามมาตรการลดใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้พลังงานหน่วยงาน
๔. เพื่อลดปริมาณการใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

เป้าหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานของจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ แล้ว จะสามารถดำเนินการลดปริมาณการใช้พลังงานได้อย่างน้อย ๑๐% (เมื่อเทียบกับการใช้พลังงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗)

แนวทางการดำเนินงาน

๑. การกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑.๑ ให้มีการกำหนดมาตรการและแนวทางในการลดใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ดังต่อไปนี้

- ๑) มาตรการและแนวทางในการลดใช้พลังงานไฟฟ้า
- ๒) มาตรการและแนวทางในการลดใช้พลังงานน้ำมันเชื้อเพลิง

๑.๒ ให้นำมาตรการและแนวทางในการลดใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ มาใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินการมาตรการประหยัดพลังงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี

๒. การสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการลดใช้พลังงาน

๒.๑ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการลดใช้พลังงานผ่านช่องทางต่าง ๆ

๒.๒ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการลดใช้พลังงานเพื่อช่วยลดการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ

๓. การติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการลดใช้พลังงาน

๓.๑ ให้หัวหน้าส่วนราชการ/หน่วยงาน ควบคุมดูแลให้มีการดำเนินการตามมาตรการ ดังนี้

๑) ควบคุม ดูแล การปฏิบัติตามมาตรการลดใช้พลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อย่างเคร่งครัด

๒) พิจารณาปรับปรุง แก้ไข และอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์

๓.๒ ให้มอบหมายเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการ/หน่วยงาน ตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติตามมาตรการ/แนวทางการลดใช้พลังงานเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) ดำเนินการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานตามมาตรการ/แนวทางการลดใช้พลังงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์

๒) สรุปผลการรายงานการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติตามมาตรการ/แนวทางการลดใช้พลังงาน รวมทั้งรายงานปัญหา และอุปสรรคและข้อเสนอแนะเป็นประจำทุก ๖ เดือน และสิ้นสุดแต่ละปีงบประมาณต่อคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์

๓) ดำเนินการอื่นใดตามที่ประธานคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ มอบหมาย

**๔. นำผลการดัดใช้พลังงานมาเป็นปัจจัยหนึ่งในการพิจารณา ประเมินผลงานของ
ส่วนราชการ/หน่วยงานในสำนักปลัด**

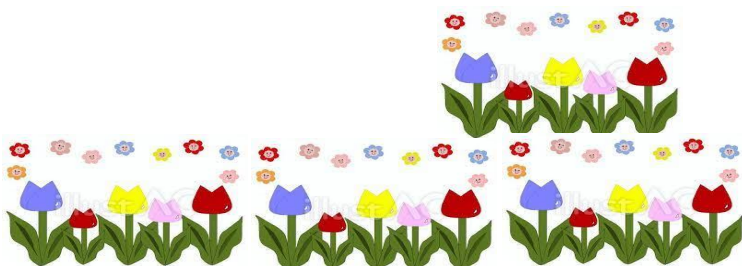
สามารถนำผลการดัดใช้พลังงานตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จการดำเนินการตาม
มาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ มาประกอบการพิจารณาประเมินผลงานของตัวชี้วัดรายบุคคล
ของบุคลากรภายในทุกส่วนราชการได้

.....

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	คณะผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙	ฝ่ายเลขาคณะทำงาน
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานและติดตามผลการใช้พลังงาน/มาตรการลดใช้พลังงาน	แผนปฏิบัติการฯ และมาตรการประหยัดพลังงาน	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๘	คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานฯ
๓. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ กำกับ ดูแล ติดตาม และรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการลดใช้พลังงาน	มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามภารกิจ/ประจำหน่วยงาน	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙	ทุกส่วนราชการ
๔. ประชาสัมพันธ์แผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานฯ และมาตรการลดใช้พลังงานของบุคลากรของ อบต.หนองโพธิ์ให้กับบุคลากรทราบและถือปฏิบัติ	บุคลากรในสังกัดทราบและถือปฏิบัติอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙	ทุกส่วนราชการ
๕. บุคลากรในสังกัดปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปริมาณการใช้พลังงานของ อบต.หนองโพธิ์ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ โดยเทียบกับปริมาณการใช้พลังงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙	บุคลากรในทุกส่วนราชการ

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๖.รายงานข้อมูลปริมาณการใช้พลังงาน และข้อมูลพื้นฐานสำหรับการทำดัชนีการใช้พลังงานผ่านระบบ e-report.energy.go.th ของ สनพ.	กรอกข้อมูลผ่านระบบ ได้ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ตามกำหนด	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระบบ e- report.energy.go.th ของ สนพ.
๗.กำกับ ดูแล ติดตามการปฏิบัติตามมาตรการ และ ประเมินผล	ปริมาณการใช้พลังงานของ อบต.หนองโพธิ์ ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ โดยเทียบกับปริมาณการใช้พลังงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙	คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานฯ/เจ้าหน้าที่รับผิดชอบกำกับดูแล ติดตาม และรายงานผลฯ
๘.ประมวลผลการปฏิบัติงานตามมาตรการและปริมาณการใช้พลังงาน	มีผลการใช้พลังงานของ อบต.หนองโพธิ์ รายงานผู้เกี่ยวข้อง	ทุก ๖ เดือน	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระบบ e-report.energy.go.th ของ สนพ.
๙.ทบทวนผลการดำเนินการเพื่อวางแผนปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา	ได้ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานปีงบประมาณต่อไป	ทุกเดือนในปีงบประมาณต่อไป	คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานฯ

มาตรการลดใช้พลังงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	
มาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ๑. ระบบปรับอากาศ	
๑.๑	ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศไว้ที่ ๒๕ – ๒๗ องศาเซลเซียส
๑.๒	ลดชั่วโมงการทำงานของเครื่องปรับอากาศในแต่ละวันให้ใช้ไม่เกินวันละ ๕ ชั่วโมง โดยกำหนดช่วงเวลาเปิด - ปิด เครื่องปรับอากาศตามความเหมาะสม (เข้า ๐๙.๓๐ – ๑๑.๓๐ น. และ บ่าย ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.)
๑.๓	ไม่เปิดเครื่องปรับอากาศในการปฏิบัติงานในวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์
๑.๔	จัดให้มีการตรวจเช็คทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศ และคอยล์ความเย็นอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
๑.๕	จัดให้มีการตรวจเช็คทำการล้างครั้งใหญ่ เพื่อทำความสะอาดแผงระบายความร้อนทุก ๖ เดือน
๑.๖	ปิดหน้าต่างให้สนิท/ปิดม่าน/มู่ลี่ ติดกันสาด เลื่อนตู้มาติดผนังในด้านที่ไม่ต้องการแสงสว่าง เพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสียความเย็นและการถ่ายเทความร้อนจากภายนอกเข้าสู่พื้นที่ที่มีการปรับอากาศ
๑.๗	เปิด-ปิดประตูเข้า-ออก ของห้องที่มีการปรับอากาศเท่าที่จำเป็น และระมัดระวังไม่ให้ประตูห้องปรับอากาศเปิดค้างไว้
๑.๘	หลีกเลี่ยงการติดตั้งและใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนในห้องที่มีการปรับอากาศ เช่น ตู้เย็น กาต้มน้ำ เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น
๑.๙	ลดภาระการทำงานของเครื่องปรับอากาศ โดยขนย้ายสิ่งของหรือเอกสารที่ไม่จำเป็นออกจากห้องปฏิบัติงาน รวมถึงเอกสารเก่าที่ไม่ได้ใช้งานประจำให้ส่งเก็บตามระเบียบฯ ว่าด้วยงานสารบรรณ
๑.๑๐	สำรวจเครื่องปรับอากาศที่มีอายุการใช้งานนาน และจัดทำแผนขอทดแทนเครื่องปรับอากาศ ประกอบคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี
๒.ระบบแสงสว่าง	
๒.๑	ให้เปิดไฟฟ้าและแสงสว่างในห้องทำงานเฉพาะเท่าที่ปฏิบัติงานอยู่ ปิดไฟฟ้าแสงสว่างที่ไม่จำเป็นในการใช้งาน
๒.๒	ปิดไฟฟ้าและแสงสว่างระหว่างหยุดพักกลางวัน (เวลา ๑๒.๐๐ น. – ๑๓.๐๐ น.) หรือเมื่อเลิกใช้งาน ยกเว้นสำหรับผู้ปฏิบัติงานในเวลาหยุดพักกลางวัน ให้เปิดเฉพาะที่จำเป็น

๒.๓	ถอดหลอดไฟในบริเวณที่มีแสงสว่างมากเกินไปจนความจำเป็นหรือพิจารณาใช้แสงธรรมชาติจากภายนอก
๒.๔	แยกสวิทช์ควบคุมอุปกรณ์แสงสว่างเพื่อให้สามารถควบคุมการใช้งานอุปกรณ์แสงสว่างได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นแทนการใช้หนึ่งสวิทช์ควบคุมหลอดแสงสว่างจำนวนมาก
๒.๕	ทำความสะอาดฝาครอบหลอดไฟ และแผ่นสะท้อนแสงในโคม เพื่อให้อุปกรณ์แสงสว่างมีความสะอาดและให้แสงสว่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอทุก ๓-๖ เดือน
๓. อุปกรณ์สำนักงาน	
๓.๑	เครื่องคอมพิวเตอร์ ๑.๑.๑ ปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์ในเวลาพักเที่ยง (เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.) หรือขณะไม่ใช้งานเกินกว่า ๑๕ นาที ๑.๑.๒ ตั้งโปรแกรมให้คอมพิวเตอร์ปิดหน้าจออัตโนมัติ หากไม่ใช้งานเกินกว่า ๑๕ นาที ๑.๑.๓ ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์หลังเลิกการใช้งานและถอดปลั๊กออก
๓.๒	ปริ้นเตอร์ ๓.๒.๑ ปิดเครื่องปริ้นเตอร์เมื่อไม่ใช้งาน หลังเลิกการใช้งานและถอดปลั๊กออก ๓.๒.๒ กำหนดจำนวนการปริ้นเอกสารให้เหมาะสมกับปริมาณงานและปริมาณคน ๓.๒.๓ ตรวจทานข้อความบนจอภาพให้ถูกต้องก่อนสั่งปริ้นออก
๓.๓	กระติกน้ำร้อนไฟฟ้า ๓.๓.๑ การใช้กระติกน้ำร้อนไฟฟ้า ให้ใช้ตามความเหมาะสมหรือเท่าที่จำเป็น ๓.๓.๒ ใส่น้ำให้พอเหมาะกับความต้องการ และไม่ให้น้ำเย็นไปเติมทันที ๓.๓.๓ ไม่ปล่อยให้แห้งหรือปล่อยให้ระดับน้ำต่ำกว่าขีดที่กำหนด ๓.๓.๔ หากจะเปลี่ยนกระติกน้ำร้อนไฟฟ้า ควรเลือกใช้รุ่นที่มีฉนวนกันความร้อนที่มีประสิทธิภาพ ๓.๓.๕ ถอดปลั๊กทุกครั้งหลังเลิกงาน
๓.๔	ตู้เย็น ๓.๔.๑ ตรวจสอบขอยางแม่เหล็ก ๔ ด้าน ๓.๔.๒ ตั้งห่างจากผนัง ๑๕ เซนติเมตร ๓.๔.๓ หากจะเปลี่ยนตู้เย็นควรเลือกตู้เย็นที่มีฉลากประหยัดไฟ เบอร์ ๕ ๓.๔.๔ ไม่นำของร้อนใส่ตู้เย็น

	๓.๔.๕ ลดการเปิดตู้เย็นโดยไม่จำเป็น
๓.๕	เครื่องถ่ายเอกสาร ๓.๕.๑ ไม่วางเครื่องถ่ายเอกสารไว้ในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ ๓.๕.๒ ควบคุมการถ่ายเอกสารเฉพาะเท่าที่จำเป็น ๓.๕.๓ ตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้องก่อนการถ่าย ๓.๕.๔ กดปุ่มพัก (Standby Mode) เมื่อใช้งานเสร็จ ๓.๕.๕ ปิดเครื่องถ่ายเอกสารเมื่อเลิกใช้งาน และถอดปลั๊กออกทุกครั้ง
มาตรการประหยัดพลังงานน้ำมันเชื้อเพลิง ๑. การใช้รถยนต์	
	๑.๑ การบำรุงรักษารถยนต์ - ตรวจสอบเช็คแรงดันลมอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรือทุกระยะทาง ๕๐๐ กิโลเมตร - เปลี่ยนน้ำมันเครื่อง ใส่กรองอากาศ และตรวจสอบศูนย์ล้อตามกำหนด - ตรวจสอบระบบเครื่องยนต์ให้พร้อมใช้งานเพื่อลดการเผาไหม้เชื้อเพลิงเกินความจำเป็น - ตรวจสอบเช็คเครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
	๑.๒ การปฏิบัติของผู้ใช้รถยนต์ (ผู้ใช้รถยนต์ทั่วไป เช่น พนักงาน ลูกจ้างฯ ผู้บริหาร เป็นต้น) - กำหนดเส้นทางและวางแผนการเดินทางก่อนทุกครั้ง - การใช้รถยนต์ไปในเส้นทางเดียวกันให้ไปพร้อมกัน - ใช้อุปกรณ์การส่งสารอื่นแทนการเดินทาง เช่น ไปรษณีย์ ไลน์ เป็นต้น - ไม่บรรทุกสิ่งของที่ไม่จำเป็น เพื่อลดภาระเครื่องยนต์
	๑.๓ วิธีปฏิบัติของพนักงานขับรถ - ควรศึกษาเส้นทางก่อนเดินทางทุกครั้ง - ขับขี่รถด้วยความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด คือ ๙๐ กิโลเมตร : ชั่วโมง - ไม่ควรติดเครื่องขณะจอดคอย ดับเครื่องยนต์ทุกครั้งหากจอดรถเป็นเวลานานเกิน ๕ นาที - ไม่ควรเร่งเครื่องยนต์ก่อนออกรถ - ใช้ความเร็วสม่ำเสมอเมื่อขับระยะไกล - ไม่เปิดเครื่องปรับอากาศรถยนต์ในอุณหภูมิที่ต่ำจนเกินไป - เลือกเติมน้ำมันให้เหมาะสมกับรถยนต์

